

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ВИТРАТАМИ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

На сьогоднішній день відносини сучасних підприємств формуються в умовах високої конкуренції, невизначеності й нестійкості ринкового середовища. Для досягнення успіху в підприємницькій діяльності вже недостатньо використати лише маркетингові підходи, необхідно застосовувати сучасні високоефективні способи та методи управління потоковими процесами. Найбільш прогресивним напрямком в цій сфері є логістика, яка являє собою процес управління матеріальними і супутніми їм фінансовими, кадровими й інформаційними потоками для прискорення фізичного розподілу та мінімізації загальних витрат при здійсненні процесу постачання, виробництва і збуту готової продукції з метою досягнення необхідної якості виробленої продукції і максимального задоволення вимог споживачів. Особливістю логістичного підходу до управління ресурсами є забезпечення взаємозв'язку усіх видів діяльності в системі постачання – виробництво – збут; оптимізаційний підхід (тобто мінімізація витрат і максимізація прибутку); необхідність комплексного управління потоками – матеріальним, інформаційним, кадровим та фінансовимени

Зростаючий інтерес з боку підприємців до логістики обумовлений потенційними можливостями підвищення ефективності функціонування матеріалопровідних систем.

Практика показує, що сучасні підприємства, які використовують логістичні методи, підходи та технології домоглися переваги перед конкурентами й значно збільшили прибуток за рахунок зниження витрат, пов'язаних зі скороченням виробничих витрат в сфері ресурсного потенціалу. Проходження ланцюгу по різних операціях виробничого процесу займає приблизно 80 % всіх витрат [1–3].

Застосування логістики дозволяє істотно скоротити часовий інтервал на всіх стадіях виробничого циклу. Скорочення часу відбувається, в першу чергу, в процесі придбання сировини, матеріалів та доставки готової продукції споживачу.

Логістичні витрати – це витрати, пов'язані з виконанням логістичних операцій (розміщення замовлень на постачання продукції, закупівля, складування матеріальних ресурсів, внутрішньовиробниче транспортування, зберігання, відвантаження, зовнішнє транспортування), а також витрати на персонал, обладнання, приміщення,

складські запаси, передачу даних про замовлення, запаси, постачання тощо.

Витрати підприємства, які входять до складу логістичних витрат, є досить різноманітними та поділяються за елементами витрат, функціональними сферами і центрами відповідальності.

З метою аналізу і оцінки системи управління витратами необхідно класифікувати логістичні витрати по різних ознаках і визначити їх роль в цій системі.

Класифікація логістичних витрат за тією або іншою ознакою або по декількох ознаках одночасно є підґрунтям організації обліку і аналізу логістичних витрат, а також калькуляції собівартості обслуговування споживачів.

До ознак класифікації логістичних витрат можна віднести: можливість віднесення витрат на їх носії (виріб, групу виробів, замовлення); залежність витрат від інтенсивності використання чинників виробництва; часове співвіднесення витрат.

Отже, на практиці виокремлюють прямі логістичні витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені на продукт, послугу, замовлення або інший конкретний носій. Непрямі логістичні витрати можуть бути безпосередньо віднесені на носій тільки за допомогою виконання допоміжних розрахунків.

Регульовані логістичні витрати – витрати, якими можна управляти на рівні центру відповідальності (підрозділу). Нерегульовані логістичні витрати – витрати, на які з центру відповідальності вплинути не можливо, оскільки ці витрати регулюються на рівні підприємства в цілому або в зовнішній ланці (на іншому підприємстві) логістичного ланцюга [2].

Продуктивні логістичні витрати – витрати на роботу, спрямовану на створення доданої цінності, яку хоче мати споживач і за яку він готовий платити. Витрати на підтримку логістичної діяльності самі по собі не створюють цінності, але вони є необхідними, наприклад, витрати на транспортування, оформлення замовлень, перевірку роботи працівників, ведення обліку продукції. Витрати на контроль – витрати на заходи, спрямовані на запобігання небажаним результатам обслуговування споживачів.

Збиткові логістичні витрати – витрати на роботи, які не дають корисних результатів (простої, очікування). Уповільні логістичні витрати (витрати